

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tilastaa The Western Workers' Pub. Society'n kustantamana.

Tilauhinnot Yhdysvaltoihin: 1 vuosikerta \$1.75; puoli vuotta \$1.00.
Canadaan ja Suomeen: 1 vuosikerta \$2.00; puoli vuotta \$1.15.

Entered as second-class matter July 18, 1911, at the Postoffice at Astoria, Ore., under the Act of March 3, 1879.

Postiosote: Toveritar, Box 99, Astoria, Oregon.

**TOVERITAR
(The Woman Comrade)**

Subscription rates in the United States
One year \$1.75; Six months \$1.00.
In Canada and Finland: One year
\$2.00; Six months \$1.15.

Toimitus:
ANNA LEPPÄNEN,
P. O. Box 99, Astoria, Oregon.

Edustajakokousten valmistelut.**1. Puoluekokous.**

Keskusvirasto on julassut tiedonannon Workers Partyn puoluekokouksen pitämiseksi joulun pyhinä sekä edustajain valinnasta tähän kokoukseen. Suomalaisen kielijärjestön jäsenmäärän mukaan järjestöllä on oltava lähtevä kokoukseen 21 edustajaa. Puolueen perustavassa kokouksessa, kuten muistamme oli järjestöllä 12 edustajaa, jotka, keskusvirasto ajan vähyyden takia nimitti eri alueilta. Tänä vuonna toimitetaan vaalit silloin määrämässä järjestyksessä, jonka vuoksi on tarpeellista, että naisjäsenetkin kiinnittävät tähän kysymykseen huomiota.

Puoluekokouksen työjärjestyksessä ei erikoisesti mainita naisten valitustyökysestä, mutta epäilemättä se tulee esille puolueen kasvatusohjelman yhteydessä, jonka yhden osan se muodostaa. Perustavassa konventiossa oli toisiksi puolueryhmillä naisedustajia, joiden ansioksi lienee luettavissa se, että konventio hyväksyi päätöksen naisten valitustyön tärkeestä. On itsestään selvää, että tulevaisuudessa konventiossa tämä päätös tulee uudistettavaksi ja tehostettavaksi.

Toisiksi keskuudessa kuitenkin ei naisten järjestämiskysymys ole päässyt kehittymään toimintavain ja osaksi kokemattomuudenkin puutteesta, suurimpana selkkana tietäen ollen puolueen yleinen rakentaminen ja järjestäminen, joka on niellyt kykenevät mies- sekä naisvoimat. Suomalaisella järjestöllä ainoastaan, puolueen parhaiten järjestyneenä kielijärjestönä, on naistenkin toiminta käynnissä, jonka vuoksi sen kokoukset tällä toiminta-alalla, niin vähäisiä kuin ne vielä ovatkin, voivat olemukseltaan olla hyvänä ohjeena puolueelle yleensä. Tältä kannalta katsottuna on välttämätöntä, että kiinnitetään tähän selkkään tarpeellista huomiota edustajaehdokkaista asettavissa puoluekokouksessa ja pitäjökouksissa.

Emme luonnollisesti ajattele, että jos me evästämme edustajaksi valitun miestoverin naisten valitsemis- ja järjestämiskysymyksissä varmoilla ja määrättyillä päätöslauselmilla ja lausunnoilla, etteikö hän kokouksessa toimisi evästysten mukaan, tahi että naisedustaja on valittava kokouksen pelkistään sen vuoksi, että hän on nainen. Tältä kannalta emme asiaa ota. Miestoveri, joka ei ole seurannut naisten käyttämättä toimintaa, ei voi asian selvittämiseksi tehdä mitään. Konkreettisesti hän esittää evästyskensä, (joka tekee sellainen miestoverikin, joka on pysytellyt syrjässä) ja se kokemus, joka meillä asiassa on, ei hyödytä puoluetta kokonaisuudessaan, se jättä käyttämättä, kun edustaja ei sitä puheenvuorolla selosta. Sellainen ei saisi tapahtua. Samalla tavalla kuin keskusvirastomme kysymyksessä olevassa tiedonannossa voi todeta, puolueen suomalaisten jäsenten olleen "puolueen voimakkaana aineellisenä ja suuressa määrässä henkisenä tukena", voimme ajatella, että naistemme valitustoiminta tulevaisuudessa voi muodostaa saman luontaisen tuen puolueen toiminnalle naisten järjestämiseksi. Tältä kannalta otettava on naisedustajan valinta otettava kysymykseen.

Sen lisäksi muuan toinen seikka. Tähän saakka olemme kaikissa edus-

tajain vaaleissa pitäneet sitä silmi-määräni, että valituiksi ovat tulleet aina samat "kokeneet" henkilöt sen vuoksi, että he yksistään tietävät, millä tavalla näissä kokouksissa menetellään. Tämä on ollut epä-terveellistä. Siitä on syntynyt sellainen "kristusoppi", joka melitään vie-nytt terveen joukkotoiminnan perustan, ja siitä on sen vuoksi luovuttava mitä pikemmin sitä parempi.

Naisten edustuskäytännön nähdessä on ollut suuria ennakkoluuloja. Sitähän todistavat niin monet kokoukset ei ainoastaan meidän keskuudessa, vaan muuallakin. Se on totuttu, taloudellisten olojen mukana peritty epäkohta. Se on nyt hyljättävä ja tilalle otettava ajannukaisemmat menettelytavat.

Mitä erikoisesti puolueen konventio-niin tulee, esitettävien siinä kielitai-don puute sellaisiksi esteiksi, joka mahdollisesti pelottaa arkaluontoi-semmat kokonaan ajattelemastakaan niin "hullua" ajatusta, kuin naisedustajan lähettämistä puoluekokoukseen. Asia ei kuitenkaan niin hirveä ole, sillä jossamme on kykeneviä, on naisjäseniä, jotka jo Sosialisti-puolueessa ollessa ovat olleet kaupunkien keskuskomiteoissa, joissa kielitaito on tullut kysymykseen, ja joissa he ovat harjaantuneet asioiden käsittelyyn. On useita kielitaitoisia miestovereitä täällä nykyä, jotka har-rastavat naisten toimintaa samoin-kun yleensä puolue toimintaa ja yleis-iä asioita, joten puutetta ehdokas-ehdokkaista ei meillä tule olemaan. Pitäkäämme vain tämä tärkeinä ja tarpeellisena.

Eritoten olisi miestoverien niissä piireissä, joilla jäsenmääränsä perus-teella on oikeus valita 4-5 edusta-jaa, otettava tämä huomioon, ja näitä piirejä ovat ensimmäinen, toinen ja neljäs yhteisesti, seitsemäs sekä yhdeksäs piiri, siis varsinaisesti nel-jä piiriä. Kahden edustajan piiri-täkin voisi tasapuolisuuden mukaan naisedustajan lähettäminen tulla ky-symykseen. Ottakaamme siis selvä siitä, mihin piiriin osastomme kuuluu ja toimikaamme sen mukaan.

Kun edustajakokoukset yleensä o-vat sellaisia tilaisuuksia, joissa edus-tajiksi valittujen toveridemme ni-kökannat laajenevat ja joissa opitaan yhtä ja toista eri paikkakunnilla tulleiden edustajain selostusten se-kä keskustelujen kautta, niin on oi-keus ja kohtuus, että naisjäsenetkin pyrkivät tästä käytännöllisestä kou-lusta osalliseksi, sillä kokemuksen kautta miestoveritkin ovat oppi-neet ne taitonsa, jotka heillä puolue-toiminnassa on.

2. Järjestön edustajakokous ja aluekokoukset.

Näinä päivinä ilmoitetaan myös-kin jo kaiketi Järjestön edustajakoku-uksen sekä aluetoimikuntien taholta aluekokousten pidosta, edustajain valitsemisesta sekä alustusten laatimise-sta. Jos naisedustajan lähettämi-sestä puoluekokoukseen olisikin jon-kinlaisia epäilyksiä olemassa, niin Järjestön ja aluekokouksien näiden tällaisille epäilyksille ei ole enää olemassa järjestöllä pohjaa. Alus-tuskomiteoita valittaessa osastoissa on jo valvottava asioita. Tuleehan o-sastojen lausua arvostelunsa ja toi-vomuksensa järjestöme sanomaleh-distä, suunnitella valitustyötä y. m. Kaikissa niissä kysymyksissä on nai-

sillamme käytännöllisen toimintansa vuoksi jo enemmän sanottavaa kuin esim. viime vuonna, jolloin ei vielä naisten toimintaa ollut käytännössä. Aluekokoukseen ehdokkaita asetetta-essa tulee naisten myöskin työntä-ytyä esille naisheikkokaineen syistä, joita tämän kirjoituksen edellisessä osassa jo on mainittu.

Aluetoimikuntien ehdokkaita ase-tettaessa on tärkeitä, että niihin saa-daan naisjäseniä, sillä kaikista päät-täen naisten toiminta laajenemistaan laajenee ja naisten kouluuntuminen aluetoimikunnan töihin käy sen vuoksi välttämättömäksi.

Osastojen vuosikokoukset.

Kaikkien edellimmäistien tärkei-den kokousten ohella ovat osastojen-kin vuosikokoukset oven edessä ja virkallijähdokkaita asetetaan jo kai-kissa osastoissa. Tähän asti eivät naiset ole uskaltaneet suuremmissa määrinissä asettua ehdokkaidksi esim. osastojen johtokuntiin, koska ovat ala-arvoineet omat kykynsä. Allekir-joitaneelle on usea miestoveri lausu-nut, että myöhemmin, tarkemmin aja-teltuaan, on katunut kieltäytymis-tään, koska on huomannut, ja var-sinkin niissä tapauksissa, jolloin jos-tain syystä on joutunut suorittamaan miehensä kirjoitustyöt johtokunnassa, että olisihan sitä sittenkin kyennyt, kun olisi ollut rohkeutta. Monia muita komiteoita sen lisäksi on osas-toissa, joihin naiset eivät ole uskal-taneet mennä jätiden näin ollen ilman sitä kokemusta, jonka niissä komi-teoissa työskennellessä voi saada.

Tähän tapaan uusia toimintavain-mia vetämällä järjestelmällisesti, me kasvatamme joukkojemme kehi-tystasaa ja erikoisesti edistämme nais-ten toimintakykyä kasvattamista.

Kalkessa tässä lienee vielä kerran tarpeellista muistuttaa, ettei ole mi-tään karsinapyrkimystä, vaan yhtei-sen asian edistäminen tähän saakka kouluuntumattomien toimintavainien kehittämisen kautta. — A. L.

New Yorkin aluetoimi-kunta järjestää nais-ten valitustyötä.

Lehtemme viime numerossa julkai-simme, kuten lukijat muistavat, Ohion aluetoimikunnan kehoituksen a-lueen osastoille naisjaostojen erusta-misesta naisten valitustyön harjoit-tamiseksi. Tällä kerralla olemme til-laisuudessa merkitsemään taas uuden saavutuksen naisten valitustyön a-lalla järjestöissämme sen päätöksen nojalla, jonka New Yorkin aluetoimi-kunta viimeksi pitämässään kokouk-sessa on hyväksynyt. Kuluvan mar-raskuun 12:nä päivänä pitämässään kokouksessa mainittu aluetoimikun-ta päätti toimeenpanna alueelle agi-tatsioonikursit, joihin yhdeksi luento-aiheeksi aluetoimikunta päätti ottaa naiskysymyksen. Sen lisäksi päätti aluetoimikunta tiedustella naispuhu-jaa joulukuun ajaksi, jonka tehtävi-nä olisi puhua naiskysymyksestä a-lueen osastoissa.

Nämä päätökset huomioonottaen, on meillä nyt kolmella alueella jo kiinnitetty huomiota tähän kansain-välisessä työväenliikkeessä päiväjär-jestyksessä olevaan kysymykseen, ni-mittäin Oregon-Washingtonin, Ohion ja nyt New Yorkin alue. Oregon-Washingtonin aluetoimikunta on tosin vain keskustellut naisten neuvottelu-kokouksen päätöksestä naisjärjestä-jän palkkaamisesta ja siirtänyt sen tulevalle aluekokoukselle ratkaista-vaksi, joten sen ansiosta toistaiseksi tässä suhteessa on vain mainittu neu-vottelukokouksen koollekutsuminen, joka sinänsä on alkuaskeleena vas-taiselle toiminnalle naisten kesku-dessa. Ohion ja New Yorkin aluetoi-mikuntien toimenpiteet tehostavat ja laajentavat toimintaamme sikäli kun ne ehdittään toimeenpanna.

Nyt on siis naisjäsenten kaikilla näillä alueilla tarmokkaasti työsken-neltävä aluetoimikuntansa suunnitel-

mien ja kehottusten toteuttamiseksi. Ohion alueella tulee osastojen nais-jäsenten tehdä aloitella naisjaostojen perustamiseksi ja tehdä voitavansa niiden toiminnan järjestämiseksi ja voimistuttamiseksi. New Yorkin a-lueen osastoissa on naisten kalkista valkeuksista huolimatta koetettava pyrkiä kurssille saadakseen tietoja ei vain naiskysymyksessä, vaan etu-piilissä kaikissa työväenliikkeen pe-ruskysymyksissä, joiden pohjalla nais-kysymyksen lepiä ja joiden valossa sitäkin on edistettävä.

Työväenliikkeen historiassa olemme tulleet siihen ajanjaksoon, jolloin kaikki toimintatavat ovat pantavat liikkeelle, jolloin toimitusvoima voi viedä ennen arvaamattomaan kurjuu-teen. Sitä varten on kaikkien ennen koulutettujen voimien oltava lii-keellä ja uusia kouluuttava mah-dollisimman paljon. Uusien toimin-tavain joukossa tulevat kysymyksen naisjäsenten kouluuttaminen niin, että he kykenevät ratkaisemaan periaatteellisia pulmia, ei vain sen perusteella, mitä he itse persoonallisesti sattuvat asiasta ajattelemaan, vaan sen mukaan, miten luokkaliik-keen periaatteet, menettelytavat ja käytäntö sen määräävät.

New Yorkin alueen osastojen nais-ten tulee nyt siis arkallimatta hakea osastojen tahi aluetoimikunnan ha-ettavaksi ilmoitettavilla stipendeillä ja järjestäisi asiassa niin, että voivat seurata kurssien luentoja ja ottaa osaa opiskelutyöhön. — Emme saa a-settaa esteiksi sellaisia seikkoja, et-temme kykene, tahi että pelkäämme niitä vaatimuksia, joita osastot ja niiden jäsenet asettavat kurssille olleille. Ne ovat menneiden aikojen pipot, joita me riittävin kauan o-lemme jo palvelleet ja sen vuoksi takapajulle jääneet. Nykyajan tun-nuslause on, että jokainen pyrkiä tie-tojen lähtöille ja että saamiensa tie-tojen avulla tekee kaiken voitavansa työväenliikkeen edistämiseksi. Pala-va halu kumpaankin on riittävä kan-nusta käyttämään kykynsä sellai-sina kuin ne ovat yhteisen asian hy-viksi. New Yorkin alueen osastoissa on suuri määrä monia vuosia muku-na olleita toimintavainia miestoveri-tä, jotka täälläpäivinä selsovat uus-ien tehtävien edessä kokonaan neuvottomina tuskittellen sitä, ettei-vät tiedä millä tavalla toimia esimer-kiksi naisten valitsemiseksi. Tämä osoittaa, juuri sitä, että heiltä puut-tuu kokemusta valitustyön järjes-tämiskysymyksessä, joka tähän asti onkin ollut miestoverien käsissä pie-niä poikkeuksia lukuunottamatta. Näille miestovereille tarjoutuu nyt tilaisuus saada heiltä puuttuvia tie-toja, ja toivottavaa olisi, että nais-toverit käyttäisivät nyt hyväkseen tätä tilaisuutta. — A. L.

Nyt on aika käsissä.

Nyt on paras aika vielä ti-lata tahi ostaakin jo asiame-heltä "Lasten Joulu", joka on ainoa suomenkielinen joulujul-kaisu tässä maassa, joka on kelvollinen työläislasten luet-tavaksi. Sen sisällön arvok-kudesta vastaavat niiden tun-nettujen kynäilijain nimet, jotka ilmoituksessa toisessa paikassa lehteä käyvät selvil-le.

Työläisvanhempi usein su-ree sitä, millä tavalla saisi lapsensa istutetuksi sosialis-tista maailman katsomusta. Hankkimalla lapselleen "Las-ten Joulu" julkaisun, voi van-hempi päästä yhden askeleen eteenpäin pyrkimyksissään. Sen vuoksi rientänee jokai-nen työläisvanhempi hankki-maan tuon julkaisun ennen kuin painos on loppunmyy-ty.

Ilmotuksessa lähemmän se-lostetaan julkaisun hinnasta ja tilaamishdoista. Kymme-nen kappaleen tilauksesta an-netaan 20 prosenttia alennus.